

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvr gensis

Continens Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiariam, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Bulla Papae Adriani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13578

Ducis Bauariæ & Comitis Palatini Rheni, cuius progenitores dictam Ecclesiam in suis ædificijs & structuris penitus quasi collapsam instaurarunt, de alicuius subventionis auxilio, per quod congruentius sustentari, & onera ipsis incumbencia supportare valeant, salubriter providere, parochialem Ecclesiam *S. Martini in Perckingen*, dictæ nostræ Diocesis, quam venerabiles nobis in Christo sincere dilecti Henricus Truchses Præpositus, Gotfridus Harscher Decanus, & totum Capitulum Ecclesiæ nostræ Augusten. ad quos eiusdem Ecclesiæ collatio pertinuit donatione perpetua & irrevocabili eis donauerunt, de & cum cōsensu & voluntate expressis eorundem Præpositi, Decani & Capituli, cum omnibus fructibus, redditibus, prouentibus, Decimis, pertinentijs, juribus & obuentionibus suis vniuersis, supra dictis Præposito Decano & Canonicis auctoritate nostra ordinaria duximus incorporanda, annectenda & vnienda, ac tenore præsentium perpetuo incorporamus, annectimus & vniimus, ita quod cedente vel decedente rectore dictæ Ecclesiæ in *Perckingen* qui nunc est, aut ipsa Ecclesia alias quomodolibet vacante, liceat dictis Præposito, Decano & Canonicis pro tempore existentibus possessionem dictæ Ecclesiæ parochialis, fructuum, reddituum, prouentuum, decimarum, pertinentiarum, jurium & obuentionum prædictorum propria auctoritate liberè apprehendere, & perpetuo retinere, fructusque redditus, prouentus, decimas, pertinentias, jura & obuentiones eiusdem Ecclesiæ in vsus proprios & onerum suorum supportationem conuertere, nostra aut successorum nostrorum seu alterius cuiuscunq; licentia super hoc minimè requisita: reseruata tamen de fructibus, redditibus, prouentibus, decimis, pertinentijs, juribus & obuentionibus huiusmodi cōgrua portione, pro perpetuo Vicario inibi in diuinis Domino perpetuo seruituro, de qua idem Vicarius cōgruè sustentari, Episcopalia & archidiaconalia jura persoluere ac alia sibi incumbencia onera valeat cōmode supportare. Volumus etiam vt vacationum temporibus supradictis Præpositus, Decanus & Canonici primarios fructus de dicta Ecclesia etiam de parte eos contingente nobis & successoribus nostris integrè persoluant, quibus & alijs juribus nostris Episcopalibus & archidiaconalibus, nobis & successoribus nostris ac ipsi archidiacono in dicta Ecclesia quomodolibet debitis nolumus per præmissa aliquatenus derogari. Et vt præmissa omnia & singula perpetuò in suo robore inconuulsè subsistant, & permancant duratura, præsentis nostras literas exinde fieri, nostrique sigilli vnà cum præfatorum Præpositi Decani & Capituli sigilli appensione iussimus & fecimus communiri. Et nos Henricus Truchses Præpositus, Gotfridus Harscher Decanus, totumque Capitulum Ecclesiæ Augusten. fatemur, notum facimus, & testamur præfatam incorporationem & vniōnem ac alia præmissa, de nostris voluntate, beneplacito & consensu processisse, & propterea sigillum nostrum quo ad negotia huiusmodi communiter vtimur vnà cum supradicti Domini nostri Cardinalis & Episcopi sigillo in testimonium præmissorum præsentibus appendisse. Datum & actum *Augusta*, Anno à natiuitate Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo. V. Kal. Nou. 1495.

Bulla Papæ Adriani.

ADRIANVS Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs & fratribus Capellanis in *Andezz*, & *Ottoni* Comiti de *Wolfertschausen*, & vxori suæ *Iustitia*, & *Pertholdo* Comiti de *Andezz*, & vxori eius *Sophiæ* filijs nostris, apostolicæ gratiæ protectionem. Prædictis fratribus & Capellanis de *Andezz* tam præsentibus quam futuris ibi regulariter subintrantibus. Ad hoc vniuersalis Ecclesiæ cura nobis à prouisorio omnium honorum Deo commissa est, vt religiosas personas, & earum diligamus Ecclesias, mansiones & loca Sanctorum, & ne à prauorum hominum

infecta-

infestationibus rerum suarum detrimenta sustineant, apostolica defensionis nos munere his conuenit prouidere. Quapropter dilecti in Domino filij, vestris iustis postulationibus indita benignitate audiuius, & locum montem *Andezz*, qui quondam fuit castrum, quod Deo resignatum est, primo ab *Hainrico* Imperatore, qui fuit filius *Leopoldi* Comitis de *Andezz*, secundo à filio nostro *Pertoldo* Comite de *Andezz* & religioso viro, & facto monacho in monasterio *S. Lamperti* in *Sevvn* diocœsis *Saltzburgensis*, qui in propria persona coram nobis Deo hæc omnia resignauit, & sanctis eius, & principaliter pretioso thesauro, videlicet *Sacramento* Sancti *Gregorij* Papæ, & præcipuè Sanctis quorum vel quarum reliquiæ ibi latent & absconæ sunt, & ad locum prædictum translatae sunt à monasterio *Saluatoris*, & fundatione *Beati Razzonis* Comitis de *Razzenberg* piæ memoriæ, quem locum destruxit *Arnolffus* impius Comes Palatinus de *Scheyrn*, ac locum Monialium de *Weissenzell*. Hæ reliquiæ magnæ & multæ omnes latent in monte *Andezz*, quæ reliquiæ per manus fratrum de loco prædicto ad Castrum *Andezz* portatae sunt. Quas Deus reliquias in eodem loco perpetuo voluit habere, quod nobis certissimum est per filium nostrum *Perchtoldum* Comitem de *Andezz*, cum voluit intrare monasterium *Sevvn*, & religionem, tunc recepit secum Sacrosanctum *Sacramentum* Sancti *Gregorij* Papæ, & alias reliquias, & voluit eas portare secum in *Sevvn* propter diuinum cultum. Ast cum ascenderunt equos, omnes incuruati facti fuerunt, & se à loco non potuerunt commouere. Tunc descendit de equo Comes *Perchtoldus* prædictus, & intrauit Capellam & prosternebat se genuflectendo coram altari, vt demonstraretur sibi, quid sibi esset faciendum, & quod Deus reuelaret sibi hoc facere esset paratus. Indicatumque fuit sibi, quod Deus vellet habere hoc Sacramentum perpetue in eodem loco. Et sic prædictus Comes prædictum Sacramentum dimissum & Deo & sanctis eius liberè ad eandem Capellam resignauit & perpetuè contribuit sacramentum & reliquias Sanctorum. *Pertboldus* prædictus & Comes de *Andezz* omnia sua Deo resignauit, & religionem intrauit, & principaliter montem & omnia circumiacentia montem & hæreditaria bona, agros, ligna, pascua, prata, piscariam de lacu decimam eius, quia lacum liberum dimisit circa præfatum montem *Andezz* iacentia, gratias, priuilegia, libertates Papales & Imperiales ad Capellam prædictam, & ad perpetuam laudem, gloriam, & honorè Dei ac Sanctorum, quorum reliquiæ ibidem sunt, & ad perpetuam memoriam nominis sui, & successorum suorum, ne memoria eorum vadat à memoria hominum. Et *Pertboldus* Comes prædictus ad Capellam prædictam perpetuè ordinauit religiosas personas ad reliquias prædictas, vt perficiant ibi diuinum cultum cotidie sine mora. Nos igitur locum *Andezz* & fratres prædictos in prædicto loco, in quo diuino mancipati estis obsequio sub *Beati Petri* & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti Priuilegio communimus, statuentes vt ordo monasticus, qui secundum *Beati Benedicti* regulam in eodem loco ad petitionem filij nostri & *Dni Pertoldi* Comitis de *Andezz*, & religiosi viri ordinis sancti *Benedicti* instituius esse perenniter, & perpetuis temporibus statutis ibidem inuiolabiliter obseruetur. Præterea quascunq; possessiones, quascunq; bona eodem loco ad Capellam in præsentiarum iustè & Canonice possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu alijs iustis modis Deo propitio poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus & illibata permaneant, sicut *Illustris Imperator Hainricus* filius *Leopoldi* Comitis de *Andezz* inceptor huius boni, & sicut prædictus Comes *Perchtoldus* filius noster post illum ordinauit, & fratrum etiam vestrorum nulli fas sit, post factam in eodem loco *Andezz* professionem, absq; Abbatis vel fratrum licentia

gentia inde recedere, vel à loco transire, discedentem vero nullus Episcoporum vel Abbatum suscipere audeat, vel retinere permanfurum. Nos ergò præfenti Decreto sancimus, concedimus & confirmamus omnes reliquias & indulgentias, quæ in eodem loco transpositæ absconsæ sunt, vel translatae ab alijs Ecclesijs ad Capellam illam *Andezz*, & præcipuè pretiosum thesaurum & *Sacramentum* Sancti *Gregorij* Papæ, & indulgentias suas ad hoc largitas tempore & diebus ab ipso Sancto institutis & à successoribus eorum XXX. Pontificibus perpetuè duraturas in eodem loco & Capella *Andezz*, & à nobis similiter ad petitionem deuoti filij nostri *Otonis* Comitis de *Wolffartzhausen*, & vxoris suæ deuotæ *Iustitie* filix humillimæ nostræ largimur, & indulgentias damus ad Capellam *Andezz* perpetuè duraturas ibidem, propter memoriam inuentionis reliquiarum, quæ inuentæ fuerunt circa horam, quando pulsantur *Nonæ* in die *Ascensionis*, ab illa hora *nona*, vsq; ad horam *nonam* ferix *Sexta* sequētis post diem *Ascensionis*, omnes Indulgentiæ Sancti *Gregorij* integræ simul & semel, quæ per totum annum habentur in Capella prædicta à *Sacramento* Sancti *Gregorij* à meridie vsq; ad *meridiem* ^{duntaxat} durant & inuenitur ab omnibus quærentibus illas, confessis & cõtritis, à nobis specialiter quarta pars à pæna & culpa, & à nobis illa gratia largitur omnibus fidelibus à feria sexta post diem *Ascensionis* ab illo festo per tres septimanas duraturas omnibus quærentibus illas. *Quatuor* temporum post festum *exaltationis* Sanctæ *Crucis* feria *sexta*, sedecim diebus post illam gratiam & * quia Capella * fabricata est in honore Beatæ Virginis *annunciationis* eius. Et in die *Cena*, in die *Parasceues*, in die *Resurrectionis*, *Pentecostes*, *Natiuitatis* Christi, quarta pars remissio omnium peccatorum à pæna & culpa. Et in die *Resurrectionis* ante ortum Solis, hora resurrectionis Christi celebratur vna missa coràm *Sacramento*, sicut Sanctus *Gregorius* fecit: illi qui interfunt, nunquam descendunt ad aliquod purgatorium. Vel Sacerdotes celebrantes ea hora resurrectionis ex deuotione, illis omnibus largiuntur à Sancto *Gregorio* septima pars peccatorum, & à nobis *quarta* pars peccatorum, à sola illa missa: & ad huc possunt eo die in alijs Ecclesijs suis celebrare per concessum Beati *Gregorij* Papæ, sicut habetur in libro rationali super hoc indulgentia antè præmissa, quam largiti sumus in *tribus* festis Ecclesiæ, & in *Septimo* Domini, hoc est, feria *sexta* post diem *Paschæ*, omnibus Sacerdotibus concedimus præfente *Sacramento* ob memoriam passionis Domini, & apparitionis Sancti *Gregorij* Papæ, deuotè recolentibus & venerantibus hoc *Sacramentum* ipso die feria *sexta* post diem *Paschæ*, & alius alium potest absoluerè ab omni irregularitate, & hoc præfente *Sacramento* omni anno, hoc facit ille in fine ^{qui} vitæ suæ potest sibi eligere confessorem, & habet eum absoluerè ab omni pæna & culpa. Concedimus etiam omnem indulgentiam & gratiam Sancti Patris *Gregorij* Papæ primi, & confirmamus eam, quam ipse largitus est ad hoc *Sacramentum*, quod illa permaneant & durent circa *Sacramentum* prædictum & Capellam *Andess*. Et in hibemus omnibus, ne aliquis *Sacramentum* prædictum, & reliquias deportet de loco & Capella *Andess*. Et ille qui deportaret, sit maledictus, & excommunicatus, persona & locus terra contacta, vbi morâ contraxerit cum reliquijs prædictis. Concedimus etiam ob memoriam inuentionis reliquiarum in die *Ascensionis* circa horam quando pulsantur *Nonæ* ab illa *meridie*, vsque ad *meridiem* ferix *sexta* post diem *Ascensionis* quartam partem à pæna & culpa per *tres septimanas* sequentes duraturas, & à meridie vsque ad meridiem, sicut prænotauimus. Concedimus etiam à die *Ascensionis* simul & semel omnes Indulgentias quas largitus est Sanctus *Gregorius* & nos, ad *Sacramentum* prædictum, & ad reliquias prædictas, omnibus quærentibus illas, & deuotè suscipientibus eas, ad petitionem Comitis de *Wolffartzhausen* & *Iustitie* Comitissæ deuotæ filix

nostræ, & ad memoriam inuentionis reliquiarum sanctarum. Concedimus omnibus Ecclesijs in vicinio eiusdem Capellæ, qui intrante Indulgentia veniunt cum vexillis eorum feria sexta post diem *Ascensionis*, isti omnes participent de Indulgentijs prædictis, si omni anno hoc faciunt. Præcipimus omnibus Ecclesijs, Patrochijs, seu Capellis, presbiteris ibi residentibus, quorum collatura Ecclesiarum est in manibus Comitis *Pertholdi de Andess*, vel super quibus est Aduocatus, & mandamus sub pæna maioris excommunicationis, & omnibus personis quæ spectant ad Castrum prædictum, quod cum vexillis & reliquijs eorum Sanctorum, & cura Censu eorum, sicut *Pertholdus Comes* filius noster ordinauit & constituit, ad memoriam suæ Capellæ in *Andess*, & ibi offerant super altare censum eorum omni anno feria tertia post *Pentecostes*. Concedimus & indulgemus quartam partem remissionis peccatorum quatuor temporum post diem *exaltationis* Sanctæ *Crucis* feria quarta per *sedecim* dies, & hoc ad petitionem *Imperatricis Græcorum*, filiæ *Othonis de Wolfartshausen*. Ad hoc præsentem Decreto sancimus vt nulli Episcoporum licentia pateat angarias, vel alias exactiones Monasticæ quieti & vtilitati contrarias vobis vel Capellæ vestræ imponere. Porro sepulturam ipsius loci omnimodo liberam esse decernimus, vt eorum qui se illic sepeliri deliberauerint deuotioni & extremæ voluntati nisi excommunicati sint nullus obsistat. Nulli ergo Regum, Ducum, Marchionum, vel aliorum hominum fas sit præfatum locum, Capellam & montem super hac nostra cõstitutione temere perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus infestare, sed omnia integrè conferuentur, vestris vsibus omnimodis profutura. Si quis autem huius nostri Decreti paginam sciens contra eam temere venire tentauerit, secundo tertioque commonitus nisi reatum suum congruè emendauerit, indignationem omnipotentis Dei & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius incurrat, excommunicationi subiaceat, potestatis honorisque sit priuatus dignitate, reumque se diuino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat: & à sacratissimo corpore & sanguine Domini Dei redemptoris nostri *Iesv Christi* alienus fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco sua iura seruantibus sit pax Domini nostri *Iesv Christi* quatenus & hic & in futuro fructum bonæ actionis percipiat, & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniat. Amen. Datum *Lateranij*, per manum *Eusebij S. R. E.* presbiteri Cardinalis & Cancellarij XV. Kal. Octobr. Indictione quinta, Incarnationis Dominicæ anno M. XIII. Pontificatus verò Dñi *Adriani* Papæ anno XX. Et hanc bullam procurauit Imperatrix Romanorum *Ritzzuina* & *Maria* Græcorum Imperatrix ambæ filiæ Comitis *Otonis de Wolfartshausen* ad petitionem patris eorum. *Maria* Imperatrix Græcorum, transmissit ad hunc locum cingulum B. Virginis Mariæ, superior pars cinguli hic est in *Andess*, inferior in *Diesen* & tunica eius; lac eius est in manibus Comitis *Otonis de Wolfartshausen*.

O To Dei gratia, Episcopus *Babenbergenfis*, vniuersis præsentium inspectoribus, quibus præsentem exhibita fuerint, salutem in Christo *Iesv*. Sicut veri solis radius ortus temporalis nostræ reconciliationis est initium, ita etiam nostræ narrationis exordiū debet in sequenti litera respeldere. Nulli omnino nisi